

Дистанциона дејства и оружана агресија са дистанце

ВОЈНО ДЕЛО 6/1998.

Капетан фрегате мр *Радосав Шуљагић*
мр *Наташа Мркић*

... У последње време термин *дистанциона дејства* све се чешће употребљава у *колоквијалној* и *реторичкој* пракси старешина, у различитим приликама и у различитим значењима, па његовом неправилном употребом долази до стварања многих проблема сазнајне природе. То, практично, значи да су дистанциона дејства *конотативан* и *недетерминисан* појам у језику наше ратне вештине. С обзиром на то, одређивање (макар и прелиминарно) његовог правог значења, његовог правог садржаја и обима садржаја, те места у хијерархији појмова ратне вештине представљао би значајан емпиријски и теоријски допринос.

Као синтагма, дистанциона дејства не означавају ниједну врсту (познатих) борбених или неборбених дејстава која су до сада теоријски уобличена и практично изведена у нашој ратној вештини. То нас упућује на поступак утврђивања *синтеме* о правом значењу тог појма и на тражење полазних теоријских упоришта за стварање одговарајуће дефиниције.

Ако се дистанциона дејства разматрају са најопштијег филолошког, етимолошког и лингвистичког становишта, тада теоретичари нашег језика сматрају да тај појам може имати само два значења. У првом случају *дистанционо дејство може означавати такав процес (дејствовање) који производи или који има за последицу неку дистанцу (временску или просторну) између (два или више) предмета, субјекта и објекта, процеса, творевина, итд.* У другом случају, *дистанционо дејство може означавати такав процес (дејствовање) у коме неки субјект делује на објект са неке удаљености (дистанце) и при томе тежи да утиче на његово понашање, да му наметне своју вољу, угрожавајући га или уништавајући га, и томе слично.* Према мишљењу теоретичара језика, ово је значење превладавајуће, јер је више у духу нашег језика, па се може узети као полазиште у даљем разматрању дистанционих дејстава у ратној вештини. При томе, треба уважавати њихову генезу, ниво, садашњи садржај и могућности њихове примене на стратегијском нивоу у оружаним агресијама новог типа.

Као што је познато, *дејства са дистанце* (борбена и неборбена) стална су појава у рату и у оружаним сукобима, од њиховог настанка, до данас. Тако ће, вероватно, бити и убудуће. Припадници оружаних

снага увек су настојали и настоје да противнику нанесу губитке или штету путем одређене активности, али без непосредног контакта са њима. То је могло да буде остварено једино неком активношћу са дистанце. Ради извођења дејстава са дистанце увек се настојало да се пронађу, добију и примене таква средства (борбена и неборбена) која ће омогућити и којима ће бити задовољена основна потреба да се дејствује по противнику са што веће удаљености и то што дубље и шире по његовом простору. У тим настојањима створена су и даље се стварају средства различитих тактичких и техничких одлика, која омогућавају извођење борбених и других активности са дистанце – са различитих удаљености, на различитим деловима простора, укључујући и космос...